

Stinus: Jeg vil allerførst takke udenrigsministeren for redegørelsen og dernæst på det radikale venstres vegne give udtryk for tilfredshed med rapporten fra det såkaldte Seidenfadenuvalg om Danmarks sikkerhedspolitik. Jeg vil samtidig udtrykke et radikalt ønske om, at regeringen ikke med denne rapport vil betragte undersøgelsen af Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik som afsluttet, men vil fortsætte med at undersøge de udenrigs- og sikkerhedspolitiske problemer. Det radikale venstre vil lægge afgørende vægt herpå.

Det mest opmuntrende i den europæiske situation er den afspændingspolitik, der er ført af forbundskansler Brandt og hans regering, og de resultater, der synes at være opnået heraf. At ikke alle deler denne opfattelse, viser bl. a. tilbagegangen for Brandts parti ved valget i Berlin i søndags. Med Moskva-aftalen og den polsk-tyske aftale blev grunden lagt til en egentlig afspænding i Europa. I den såkaldte magtalfkaldstraktat mellem Sovjetunionen og Vesttyskland hedder det bl. a., at de to lande kundgør deres bestræbelser for at fremme normaliseringen af situationen i Europa og udviklingen af fredelige forbindelser mellem alle europæiske stater, og at de derved går ud fra den virkelige situation, der består i denne region. I traktaten hedder det videre, at de to lande erkender, at freden i Europa kun kan opretholdes, hvis ingen antaster de bestående grænser. De forpligter sig til uindskrænket at respektere alle europæiske staters territoriale integritet inden for deres nuværende grænser. De fraskriver sig ethvert territorialt krav, og de betragter i dag og i fremtiden alle staters grænser, som disse forløber på dagen for underskrivelsen af denne traktat, for ukrænkelige, herunder Oder-Neisselinjen. Det er realistisk politik. Det er afspændingspolitik, og denne linje følges op i den polsk-tyske traktat. Dette er opmuntrende, fordi det kan vise sig at være begyndelsen til en omfattende europæisk normaliseringsproces, ikke alene mellem Vesttyskland og østeuropæiske lande, men mellem Vesteuropa og Østeuropa. Det radikale venstre vil hilse en sådan udvikling velkommen.

Vi vil i øvrigt gerne benytte lejligheden til at give udtryk for tilfredshed med og anerkendelse af, at skandinaviske, deriblandt

danske, ministres besøg i Polen synes at have haft en ikke ringe betydning for ændringen i den polske indstilling over for den tyske forbundsrepublik. Det viser tydeligere end meget andet, at Danmark har en rolle at spille i afspændingspolitikken.

Her i landet har der været nogenlunde politisk enighed om at hilse de to traktater velkommen. Den samme enighed har ikke rådet i alle vestlige lande og i særdeleshed ikke i Vesttyskland selv, hvor der fra oppositionsside er brugt stærke ord om Brandt-Scheel regeringens nye østpolitik. Også fra USA er Brandts udenrigspolitik blevet mødt med kritik, senest af præsident Nixon i dennes udenrigspolitiske budskab til kongressen den 25. februar. Nogle passager i denne rapport må tolkes som kritik af Brandts selvstændige afspændingspolitik. Det hedder i rapporten, at de NATO-allierede må følge en fælles linje i forholdet til Sovjetunionen og andre lande i østblokken i stedet for individuelt at søge veje til afspænding. Præsidenten mener, at sådanne individuelle forsøg svækker helheden. Også ved tidligere lejligheder er der givet udtryk for amerikansk utilfredshed med Brandts østpolitik.

Som en indrømmelse til kritikken har forbundskansler Brandt kædet ratifikationen af både Moskva-aftalen og den polsk-tyske aftale sammen med en løsning af Berlinproblemet. Man kan nok spørge, om det set fra et afspændingssynspunkt er ønskværdigt, at ratifikationen af den polsk-tyske aftale er blevet kædet sammen med en løsning af Berlinspørgsmålet, men også denne sammenkædning må betragtes som en indrømmelse til kritikerne, en politisk nødvendighed.

Allerede før underskrivelsen af Moskva-aftalen gjorde forbundskansler Brandt det klart over for Sovjetunionen, at traktaten ikke ville blive forelagt forbundsdagen til ratifikation, før der fra russisk side var gjort indrømmelser i spørgsmålet om Berlins fremtid. Berlin er altså blevet nøglen, der kan åbne for eller hindre ratifikation af de to traktater og dermed vejen til yderligere afspænding. Dette bør alle, der for alvor ønsker en fortsættelse af afspændingspolitikken, holde sig for øje. Hvis afspændingspolitikken skulle gå i stå her, vil forbundskansleren efter næste valg i Vesttyskland næppe hedde Brandt, og det vil igen formodentlig